Lieta Nr. 1A33113320
1A-1133-20/10
ECLI:LV:RIRT:2020:0610.1A33113320.2.S

S P R I E D U M S
Rīgā 2020.gada 19.jūnijā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese I.Siliņeviča
mutvārdu procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ (turpmāk - sūdzības iesniedzējs) sūdzības par 2020.gada 5.maija Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk - VP RRP KPP) lēmumu Nr. 648 (administratīvo pārkāpumu protokols - lēmums Nr. PG635520) un

k o n s t a t ē j a:

2020.gada 30.martā plkst. 08.06 VP RRP KPP Patruļpolicijas pārvaldes Ceļu policijas bataljona (turpmāk - PPP CPB) inspektors Atis Vaisjūns noformēja /pers. A/ administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PG635520 par Latvijas Republikas Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr. 279 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 102.punkta prasību neievērošanu, proti, par to, ka /pers. A/ 2020.gada 30.martā plkst. 07.58 vadīja transportlīdzekli BMW 525, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, Rīgā, pa Dienvidu tiltu no Bauskas ielas puses Austuves ielas virzienā, ar ātrumu 112 km/h, pie atļautā ātruma 50 km/h, ceļa zīmes Nr. 323 "Maksimālā ātruma ierobežojums" 50 km/h darbības zonā. Minimālais iespējamais braukšanas ātrums, ņemot vērā pieļaujamo radara kļūdu – 108 km/h. Ātrums fiksēts ar mērierīci "Stalker Dual DSR" Nr. DE007355, kura verificēta līdz 2021.gada 10.martam.

Pārkāpumā fiksēšanas vietā saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK)149.^{8} panta divdesmito daļu, 149.^{24} panta pirmo daļu, 35.panta otro daļu inspektors A.Vaisjūns piemēroja /pers. A/ naudas sodu 400 *euro*, atņemot vadītāja apliecību uz 6 mēnešiem.

2020.gada 14.aprīlī VP RRP saņemta /pers. A/ sūdzība par VP RRP KPP CPB inspektora A.Vaisjūna 2020.gada 30.marta protokolu - lēmumu Nr. PG635520.

2020.gada 5.maijā VP RRP KPP priekšnieka vietnieks A.Pumpurs VP RRP KPP PPP CPB inspektora A.Vaisjūna 2020.gada 30.marta pieņemto lēmumu lietā Nr.PG635520 atstāja negrozītu.

2020.gada 18.maijā iesniegta un 2020.gada 26.maijā tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība, kurā viņš norāda, ka 2020.gada 7.maijā e-pastā saņēma VP RRP KPP 2020.gada 5.maija lēmumu Nr. 648, ar kuru atstāts negrozīts VP RRP KPP CPB inspektora A.Vaisjūna 2020.gada 30.marta lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr. PG635520 (turpmāk – lēmums).

Iepazīstoties ar lēmumu pēc būtības, sūdzības iesniedzējs nepiekrīt pieņemtajam lēmumam, jo nav ievērotas Latvijas administratīvo pārkāpumu tiesību normas un nav konstatēti, kā arī pierādīti tādi apstākļi, kas pieļautu sūdzības iesniedzēja saukšanu pie administratīvās atbildības. Sūdzības iesniedzējs paskaidro, ka nav izdarījis administratīvo pārkāpumu, par ko ir saukts pie administratīvās atbildības, un iestādes lēmums ir nepamatots un nelikumīgs.

Lēmumu daļā par tehniskās apskates neesamību konkrētajam transportlīdzeklim neapstrīd. Sūdzības iesniedzējs apstrīd lēmumu daļā par piemēroto sodu un piemēroto atbildību pēc LAPK 149.^{8} panta divdesmitās daļas, inkriminēto pārkāpumu par ātruma pārsniegšanu par 58 km/h.

Sūdzību pamato ar turpmāk norādītiem paskaidrojumiem un juridiskiem argumentiem.

1. Sūdzības iesniedzējs paskaidro, ka gan inspektors, kurš sastādīja administratīvo pārkāpuma protokolu Nr. PG635520, gan iestādes amatpersona, kura izskatīja sūdzības iesniedzēja sūdzību, nav pareizi, vispusīgi un objektīvi novērtējuši lietā esošos pierādījumus, tādējādi nav objektīvi un vispusīgi izvērtēti lietas faktiskie apstākļi un juridiskie apsvērumi, un tiesību normas, kas pieļautu sūdzības iesniedzēja saukšanu pie administratīvās atbildības. Nav ievērots Latvijas APK 286.panta noteikumi, proti, ir vākti papildus pierādījumi pēc sūdzības iesniegšanas, kas liecina, ka nav bijis pietiekams pierādījumu kopums, lai objektīvi izvērtētu situāciju. Savukārt, inspektora iesniegtais ziņojums ilgāku laiku jau pēc notikuma rada pamatotas šaubas par tā patiesumu un inspektora rīcība liecina par iespējamu pierādījumu falsifikāciju.

2. Iestādes amatpersona nav pareizi novērtējusi lietā esošos pierādījumus, t.sk. esošo videomateriālu, kā rezultātā ir izdarīti nepamatoti un nepareizi secinājumi par konkrēto mērķi (transportlīdzekli), un tā patieso braukšanas ātrumu. Sūdzības iesniedzējs paskaidro, ka lēmumā konstatējamas vairākas pretrunas, proti, lēmuma 1.lapas pēdējā rindkopā ir norādīts, ka no videoieraksta redzams, ka tas veikts 2020.gada 30.martā. Policijas transportlīdzeklis stāv pie nobrauktuves

no Dienvidu tilta uz Maskavas ielu, stāvlaukumā, un fiksē pa nobrauktuvi braucošo transportlīdzekļu ātrumu. Plkst. 07.58 radara darbības zonā redzams vieglais transportlīdzeklis, kas brauc pa tiltam blakus esošo brauktuvi ar atļauto braukšanas ātrumu. Tajā brīdī nobraukumā no Dienvidu tilta parādās transportlīdzeklis un radars fiksē tā braukšanas ātrumu 76 km/h. Pēc neilga brīža radars fiksē braukšanas ātrumu 112 km/h un videoierakstā redzams transportlīdzeklis BMW, kas brauc pa nobraukumu no Dienvidu tilta un nobraukuma beigu daļā panāk priekšā braucošo transportlīdzekli. Policijas darbinieks izkāpj no dienesta transportlīdzekļa un aiziet minētā transportlīdzekļa braukšanas virzienā. No minētā un video ir redzams tas, ka inspektors nevērtē sūdzības iesniedzējam priekšā braucošo transportlīdzekli un viņa pārvietošanās ātrumu, kā transportlīdzeklis ir tas, kas parādās radara darbības zonā, tad, kad ir fiksēts 112km/h un iesniedzēja transportlīdzeklis nemaz nav redzams. No kā secināms, ka pieņemot lēmumu, kā pierādījums ir vērtēts tieši video materiāls un vēlāk iegūts inspektora ziņojums. No kā izriet, ka video apliecina, ka vienlaicīgi ir redzami vairāki (pieci) transportlīdzekļi un to, kuram mērķim ir noteikts braukšanas ātrums nav redzams, ko savukārt iestāde ir centusies pierādīt ar inspektora ziņojumu, kā ticamība šobrīd ir apšaubāma, jo inspektors ir ieinteresēts sniegt paskaidrojumus sev par labu. (Administratīvā rajona tiesa 2010.gada 19.decembra spriedumā lietā Nr. 142263211, norādot, ka ziņojumiem nevar dot priekšroku, jo arī policijas darbinieks ir ieinteresēts sniegt paskaidrojumus sev par labu.) Iesniedzējs norāda, ka arī šajā gadījumā ziņojumu ir sastādījusi tā persona, kura izvirza apsūdzību pārkāpuma izdarīšanā. Attiecībā par šādu ieinteresētību, arī Satversmes tiesa 2002.gada 20.jūnija spriedumā (lietā Nr. 2001-17-0106) norādījusi, ka "Valsts pārvaldes iestādes vai augstākas amatpersonas, kas Latvijā saskaņā ar administratīvo procesu izskata personu sūdzības par uzlikto administratīvo sodu, nevar uzskatīt par objektīvām institūcijām vai amatpersonām Konvencijas 6.panta izpratnē, jo tās ir vairāk vai mazāk ieinteresētas attiecīgās lietas iznākumā".

2.1. Visā video darbības laikā ir redzama virkne automašīnu, kas pārvietojas ne tikai pa tiltam blakus esošo brauktuvi, bet arī pa tilta augšpusi un dažādos virzienos, kā arī transportlīdzekļi pa nobraukumu. Plkst. 07.58 radara darbības zonā redzams vieglais transportlīdzeklis, kas brauc pa tiltam blakus esošu brauktuvi. Ierīcē vienlaicīgi ir uzstādītas divas opcijas, kas ir "Mērķis" un "Ātrāks". No video redzams, ka tieši plkst. 07.58 darbojas un ātruma mērījumu dažādos apmēros rāda abas opcijas, kas nozīmē, ka iestādes amatpersonas paskaidrojums par to, ka radara darbības zonā redzams vieglais transportlīdzeklis, kas brauc pa tiltam blakus esošu brauktuvi ar atļauto braukšanas ātrumu neiztur kritiku, jo no video nav saprotams, kuram mērķim ir fiksēts "Ātrāks" – 56 km/h un, kuram 36 km/h. Minētais liecina, ka jau sākotnēji ir izdarīti nepareizi secinājumi par to kuram no transportlīdzekļiem mērījuma ierīcē uzrādītais ātrums tiek fiksēts, proti, vai tas ir transportlīdzeklim, kas brauc pa tiltam blakus esošu brauktuvi vai tilta augšpusi, vai citur. No kā secināms, ka iestādes amatpersonas izdarītie secinājumi, bez citām transportlīdzekli identificējošām pazīmēm, nav pamatoti, jo īpaši uz iesniedzēja transportlīdzekli, kurš vispār nav redzams, mirklī, kad radars fiksē 112 km/h.

2.2. Minētais rada pamatotas šaubas par to, vai iestāde noteiktā kārtībā ir apmācījusi inspektorus pirms mērījuma ierīces lietošanas un, kas to apliecina, jo no pieņemtā lēmuma rodas šaubas par to vai šādā vietā, kur atradās inspektoru automašīnas, un veids kā tika veikts mērījums, ir atbilstošs ierīces tehniskajai specifikācijai. Nav saprotams kā inspektors konkrētajā gadījumā vizuāli ir identificējis mērķi, kas nemaz ātruma parādīšanas brīdī nav redzams. Kas liecina par to, ka iesniedzēja saukšana pie administratīvās atbildības ir tikai tādēļ, ka inspektors ir vadījies no pieņēmumiem vai aizspriedumiem par BMW transportlīdzekļiem, nevis objektīvi spējis vienlaicīgi izvērtēt notikuma apstākļus un mirklī, kad vienlīdz brauc vairāki (pieci) transportlīdzekļi dažādos virzienos, vizuāli noteikt tā ātrumu. Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka minētajā gadījumā netika ievērots arī nevainīguma prezumpcijas princips, jo sūdzības iesniedzējs tika atzīts par vainīgu pārkāpuma izdarīšanā, ņemot vērā, ka lietā pierādījumu personas vainai nemaz nav.

2.2.1. Video ierakstā 07:58:12 redzams, ka pa nobrauktuvi parādās cits transportlīdzeklis un joprojām redzams transportlīdzeklis, kas brauc pa tiltam blakus esošu brauktuvi. No video redzams, ka minētajā laikā no tāluma redzams, ka dienesta transportlīdzeklim pretī brauc ne mazāk kā divi transportlīdzekļi (neviens no tiem redzamības zonā nav sūdzības iesniedzēja transportlīdzeklis), kas konkrētā ātruma fiksēšanas momentā atrodas līdzīgās pozīcijās un brauc vienā virzienā. Minētajā situācijā jau nav iespējams noteikt, kuram no transportlīdzekļiem tiek fiksēts braukšanas ātrums, jo ierakstu datu joslā konkrēts mērķis nav norādīts. No kā secināms, ka iestādes lēmums ir nepamatots un atceļams pilnībā.

2.2.2. No video materiāla un lēmuma satura ir skaidri noteikts, ka redzamas vairākas automašīnas vienlaicīgi. Redzams iekārtas mērījums, bet nav nosakāms mērķis, jo ātruma fiksēšanas brīdī nav redzams sūdzības iesniedzēja transportlīdzeklis, kā arī video redzams, ka laikā, kad fiksēts 112 km/h, ir redzami vairāki transportlīdzekļi.

3. Pretrunas lēmumā ir attiecībā uz to, ka tikai pēc protokola un lēmuma pārsūdzības iestāde ir vākusi papildus pierādījumus, proti, pieņemts ziņojums no inspektora A.Vaisjūna. Lēmumā nav norādīts arī ziņojuma pieņemšanas datums, kas ļautu vērtēt tā ticamību un inspektoru spēju atcerēties detalizēti notikumus, jo viņu ikdienas darbs ir Ceļu satiksmes noteikumu ievērošanas uzraudzība un kontrole. Sūdzības iesniedzējs norāda, ka viņa transportlīdzekli apturēja nevis inspektors A.Vaisjūns, bet gan A.Aliks. Ņemot vērā, ka ziņojumu sniedzis nevis tas inspektors, kurš apturēja sūdzības iesniedzēju, uzskatāms, ka nevar objektīvi runāt par tiem administratīvā pārkāpuma fiksēšanas faktiskiem apstākļiem un to, kā norisinājusies saruna starp policijas darbinieku un sūdzības iesniedzēju. Inspektors A.Vaisjūns nebija tuvumā un nedzirdēja sarunas saturu, tādēļ nevar apgalvot un sniegt informāciju par to, ko nav dzirdējis, tajā skaitā to, ka iesniedzējam tika izskaidrotas tiesības, apturēšanas iemesls un, ka sūdzības iesniedzējs pārkāpumu nenoliedza. A.Vaisjūns sastādīja administratīvo pārkāpuma protokolu. Pats fakts, ka inspektora ziņojums ir iesniegts vēlāk, rada pamatotas šaubas par tā objektivitāti un ticamību, kas sūdzības iesniedzēja ieskatā ir pietiekams pamats ziņojumu vērtēt kritiski, jo tā pieņemšana ir bijusi pēc lēmuma pārsūdzēšanas un nav arī iespējams pārliecināties, ka ceļu policijas darbinieks sastāda savu ziņojumu par lietas apstākļiem tā, lai atspēkotu apstrīdēšanas iesniegumā minētos argumentus. Minētais ir vērtēts arī tiesas spriedumā, kur

norādīts, ka ceļu policijas darbinieka ziņojumā norādītie apstākļi ir neobjektīvi, jo tas pievienots administratīvajai lietai pēc tam, kad transportlīdzekļa vadītājs iesniedza apstrīdēšanas iesniegumu, tāpēc ziņojumā norādītie apstākļi norādīti policijai izdevīgā kontekstā. Sūdzības iesniedzējs paskaidro, ka inspektors izmantojis iesniedzēja nezināšanu par viņa tiesībām lūgt noskatīties videomateriālu, lūgt izsniegt papildus paskaidrojuma veidlapu, jo sūdzības iesniedzējam līdz šim (pēdējo 10 gadu laikā) nav bijuši pārkāpumi, lai varētu un spētu operatīvi un pareizi rīkoties, lai sevi aizstāvētu. Tikai pēc tam, kad vēlreiz tika izlasīts protokols, sūdzības iesniedzējs saprata, ka ir nepamatoti saukts pie administratīvās atbildības *(Administratīvā rajona tiesas 2009.gada 30.jūnija spriedums lietā Nr. A42411807)*.

4. Latvijas APK 243.panta pirmā daļa noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas - par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Latvijas APK 243.panta astotā daļa noteic, ka pierādījuma ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. To, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe attiecībā pret pārējiem pierādījumiem, no kā secināms, ka situācijā, kad nav iespējams noteikt mērķi, tad nav piešķirama ticamība tikai inspektora spējai noteikt vizuāli braukšanas ātrumu konkrētajam transportlīdzeklim.

4.1. Pretrunas ir lēmuma 5.lapas pirmajā rindkopā, kur tiek norādīts, ka video redzams, ka plkst. 07:58 radara darbības zonā brauc trīs transportlīdzekļi, un konstatējami arī visu šo trīs transportlīdzekļu braukšanas ātrumi. Pirmkārt, šaubas par ticamību rada tas, ka konkrētā laika posmā video skaidri redzami pieci transportlīdzekļi, bet radars "Stalker Dual DSR" ir ierīce ar ko nosaka transportlīdzekļu braukšanas ātrumu. Minētajam radaram ir izmantoti stacionārais un ātrā ātruma noteikšanas režīms. Radaram darbojoties šajos režīmos, mērķa lodziņā "Mērķis" tiek rādīts stiprākā tuvojošā un aizejošā attiecībā pret radaru mērķa transportlīdzekļa ātrumu. Bet lodziņā "Ātrāks" ātrāk tuvojošā transportlīdzekļa ātrums. Virziens papildus tiek norādīts ar bultiņām. No kā secināms, ka radars vienlaicīgi spēj fiksēt tikai divos režīmos, no kā savukārt nav saprotams, kā inspektoram izdodas izdarīt secinājumu par to, ka vienlaicīgi konstatējami visu trīs transportlīdzekļu ātrumi un to vēl vizuāli spēt noteikt kuram no transportlīdzekļiem it konstatējams radara mērījums.

4.2. Otrkārt, nav saprotams kā vizuāli inspektors ir spējis novērtēt sūdzības iesniedzēja transportlīdzekļa braukšanas ātrumu, tuvošanos priekšā braucošam transportlīdzeklim, ja tas nav redzams nedz laikā, kad fiksēts braukšanas ātrums 112 km/h, nedz pirms tam, kas ļautu pārliecināties par to, ka inspektors nav pieļāvis kļūdu, kas balstīta uz cilvēcisko faktoru. Diemžēl no mēģinājuma iegūt ziņojumu no inspektora pēc lēmuma apstrīdēšanas, liecina par neobjektīvu un nepatiesu, kritiski vērtējamu pierādījumu iegūšanu. Kas ir pretēji labas pārvaldības principam, kā arī būtiski aizskar sūdzības iesniedzēja nevainīguma prezumpciju (Administratīvā rajona tiesas 2009.gada 29.maija spriedums lietā Nr. A42646407).

No iepriekš minētā izriet, ka lietā nav objektīvi un vispusīgi izvērtēti lietas apstākļi un pierādījumi atbilstoši Latvijas APK 243.panta noteikumiem. Norādāms, ka konkrētajā situācijā inspektora ziņojums, kas ir viens no pierādījumiem ir iegūts pretēji Latvijas APK 243.panta noteikumiem, jo iegūst pēc lēmuma pieņemšanas. Saskaņā ar tiesu praksi dienesta ziņojumi papildina informāciju par pārkāpuma izdalīšanas un konstatēšanas apstākļiem, nevis kalpo par vienīgo pierādīšanas līdzekli.

5. Sūdzības iesniedzējs jau sākotnēji nepiekrita šādam ātruma pārsniegšanas apmēram, par ko izdarīja atzīmi protokolā. No kā savukārt izriet, ka atbilstoši likumam "Par policiju", Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta noteikumiem, kā arī Administratīvā procesa likuma 149.panta noteikumiem, lai iegūtu pierādījumus, kas ļautu objektīvi izvērtēt lietas apstākļus bija jāizsniedz paskaidrojuma veidlapa un jālūdz sniegt izvērstus paskaidrojumus pamatojoties arī pēc atkārtota video materiāla uzrādīšanas. Pretēji inspektora rīcībā nav ievērots Latvijas APK 244.panta noteikumi, kā arī īstenots pierādīšanas pienākums. No nevainīguma prezumpcijas principa izriet, ka personai administratīvā pārkāpuma lietā nav jāpierāda savs nevainīgums, bet iestādei ir jāpierāda, ka persona ir vainīga pārkāpuma izdarīšanā, par kuru iestāde ir saukusi personu pie atbildības. Pierādīšanas pienākumu un pierādīšanas nastas sadalījumu starp procesa dalībniekiem administratīvajā procesā atspoguļo arī Administratīvā procesa likuma 150.pants. Panta pirmā daļa noteic, ka iestādei jāpierāda tie apstākļi, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu iebildumu pamatojumu. Otrā daļa savukārt noteic, ka iestāde var atsaukties tikai uz tiem pamatojumiem, kuri minēti administratīvajā aktā. No tiem lietas materiāliem, kas ir lietā, nav iespējams konstatēt sūdzības iesniedzēja vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, par ko ir sodīts.

Judikatūrā atzīts, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības, par kurām paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnējā apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Līdz ar to, no vienas puses, institūcija, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu lietā, izvērtē, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības. Savukārt, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus). Jānorāda, ka arī video materiāls ir nozīmīgs, lai varētu īstenot savu tiesību aizsardzību un tā uzrādīšanai apturēšanas brīdī ir būtiska nozīme, lai varētu sniegt paskaidrojumus par apstākļiem, par kuriem inspektors izvirza apsūdzību.

Administratīvā pārkāpuma lietvedībā esošo pierādījumu vispusīga un objektīva analīze norāda, ka nav iespējams apgalvot, ka sūdzības iesniedzējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, jo lietā nav tādi pierādījumi un izsniegtais video materiāls neapliecina sūdzības iesniedzēja vainu pārkāpuma izdarīšanā, bet gan apliecina to, ka nav saprotams kuram mērķim ir noteikts braukšanas ātrums, kurš ir uzskatāms par ātrāko mērķi, jo tieši fiksētajā 112 km/h sūdzības iesniedzēja

automašīna nemaz nav redzeslokā, kas redzams [video laiks 07:58:12]. Video apliecina, ka vienlaikus pārvietojas vairāki transportlīdzekļi, kas ir gan pa viadukta augšu, gan blakus ielās, gan arī transportlīdzeklis, kurš brauca pirms sūdzības iesniedzēja [video laiks 07:58:14], no kā secināms, ka fiksētais ātrums, nav sūdzības iesniedzēja transportlīdzeklim.

Ņemot vērā, ka sods administratīvo pārkāpumu lietās pielīdzināms krimināltiesiskajai sankcijai, proti, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas kontekstā šāda veida lietas tiek vērtētas kā pielīdzināmas krimināllietām (skat., piemēram, Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1995.gada 23.oktobra spriedumu lietā Pfarrmeier v. Austria (Application No. 16841/90). Arī Satversmes tiesa atzinusi, ka administratīvā pārkāpuma lietas, kurās kā sankcija ir paredzēts naudas sods, vērtējamas kā krimināllietām radniecīgas lietas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kā arī Latvijas Republikas Satversmes kontekstā (skat. Satversmes tiesas 2002.gada 20.jūnija sprieduma lietā Nr. 2001-17-0106 secinājumu daļas 6.1.punktu) pirms personas sodīšanas, un sankciju piemērošanas, kas var atstāt negatīvas sekas uz turpmāko personas karjeru un dzīvi kopumā ir īpaši rūpīgi jāizsver un nav pieļaujama personu sodīšana pastāvot šaubām par tā atbildību, vai rīcību, proti, personu var sodīt tikai tad, kad tā vaina pārkāpuma izdarīšanā ir pieradīta. Sūdzības iesniedzējs paskaidro, ka 14 gadus uzņēmumā pelnītais amats sūdzības iesniedzējam būs jāatstāj, un radās pamatotas šaubas vai vispār ,netiks zaudēts darbs, jo transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir būtiski nepieciešamas tiešo darba pienākumu veikšanai. Nepamatotais apvainojums un administratīvais sods par to, ko iesniedzējs nav izdarījis, kas uzliek milzīgu slogu pierādīt savu nevainību, dotajā mirklī ir milzīgs stress, ko inspektors izmantoja savā labā. Šobrīd uzņēmuma pretī nākšanas rezultātā iesniedzējs palicis darbinieka mācekļa lomā, bet kontā saņem ~ 650 *euro* mazāku algu, kā arī ir zaudēta degvielas izmaksu segšana 250 *euro*/mēn vērtībā un karjeras izaugsme sūdzības iesniedzējam vairs nav iespējama inkriminētā pārkāpuma dēļ. Minētā patiesumu apliecina tas, ka sūdzības iesniedzējs līdz šim ir bijis godprātīgs transportlīdzekļa vadītājs un viņam nav bijuši pārkāpumi, kas pie lēmuma pieņemšanas nav ņemts vērā. Nepietiekamu un pretrunīgu pierādījumu dēļ ir novedis pie nelikumīga un netaisnīga lēmuma par personas saukšanu pie administratīvās atbildības. No minētā secināms, ka cerība uz taisnīgu risinājumu ir tikai strīdus situāciju izskatot taisnīgā tiesā.

Inspektoram nav bijis pietiekams priekšstats un viņš nav spējis vizuāli novērtēt sūdzības iesniedzēja faktisko braukšanas ātrumu, un konkrēto mērķi, kā arī nepamatoti nav pamanījis, ka sūdzības iesniedzējs apturēšanas brīdī nebija vienīgais pretim braucošais transportlīdzeklis. Tādējādi tieši inspektora nekompetences dēļ ir nesamērīgi aizskartas sūdzības iesniedzēja tiesības, piemērojot transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegumu līdz 6 mēnešiem, kas rada sūdzības iesniedzējam arī materiālos zaudējumus un negatīvas sekas, jo tiek zaudēts nozīmīgs amats un nevar veikt tiešos darba pienākumus. Tādējādi rodas pamatots jautājumus, kas taisnīga risinājuma gadījumā sūdzības iesniedzējam šāda veida zaudējumus atlīdzinās.

Latvijas APK 237.pants noteic, ka lietvedības uzdevumi administratīvo pārkāpumu lietās ir savlaicīgi, vispusīgi, pilnīgi un objektīvi noskaidrot katras lietas apstākļus, izlemt to stingrā saskaņā ar likumu; nodrošināt pieņemtā lēmuma izpildi, kā arī noskaidrot cēloņus un apstākļus, kas veicina administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, novērst pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu ievērošanas garā un nostiprināt likumību. No minētā izriet, ka pirms iestāde pieņem notiesājošu lēmumu ir nepieciešams iegūt neapgāžamus pierādījumus, kas izslēdz vismazākās šaubas par personas atbildību par izdarīto administratīvo pārkāpumu, tomēr esošā situācija apliecina pretējo, jo piemērojot atbildību par administratīvo pārkāpumu, nesamērīgi tika aizskartas sūdzības iesniedzēja tiesības.

Sūdzības iesniedzējs pamatojoties uz iepriekš norādītajiem argumentiem un uz Latvijas APK 279.pantu, lūdz izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā *(lietas 26.-28.lapa)*.

Iestādes pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās. Par lietas izskatīšanas laiku un vietu paziņots likumā noteiktā kārtībā, nosūtot paziņojumu elektroniskā pasta sūtījumā.

Sūdzības iesniedzējs /pers. A/ tiesas sēdē sūdzību uzturēja, norādot, ka nav pieļāvis protokolā norādītā ātruma pārkāpšanu. Uzskata, ka brauca ātrāk ne ātrāk par 65 km/h, pie atļautā ātruma 50 km/h. Neapstrīd, ka vadīja transportlīdzekli pa Dienvidu tiltu nobraukumā gar Austuves ielu Maskavas ielas virzienā uz savu darbavietu. Pirms viņa 100 – 150 m attālumā brauca viens transportlīdzeklis. Par citiem priekšā braucošiem transportlīdzekļiem nespēj atbildēt, jo ja tie arī bija, saules dēļ nevarēja redzēt. Atzīst, ka transportlīdzeklim nebija veikta tehniskā apskate.

Vispirms pamanīja, ka transportlīdzeklis pirms viņa sāk bremzēt, acīmredzot tā vadītājs pamanīja tālāk stāvošo policijas patruļmašīnu, pats policijas darbiniekus neredzēja, jo bija saullēkts un saule žilbināja. Pēc tam, kad bija nobraucis jau lejā pa nobrauktuvi, pamanīja, ka notiek kaut kāda rosība un policists dodas uz brauktuves pusi, vēlāk ievēroja blakus stāvošo netrafarēto patruļas transportlīdzekli. Pirms tam policijas transportlīdzeklis stacionāri stāvēja pie nobrauktuves un policijas darbinieki sēdēja savā automašīnā, no kuras fiksēja ātrumu pārkāpšanu. Apstājās, jo uz ceļa bija palicis kā vienīgais transportlīdzeklis un pirms viņa braucošais transportlīdzeklis jau bija aizbraucis, jo viņu policijas darbinieks neapstādināja.

Pēc apturēšanas, inspektors norādīja, ka viņa braukšanas ātrums ir bijis par lielu, bet neminēja precīzi cik daudz. /pers. A/ atbildēja, ka laikam bija nedaudz, jo vadīja savu automašīnu pa Dienvidu tiltu aptuveni ar 75 km/h, kur atļautais braukšanas ātrums 70 km/h. Braucot pa nobrauktuvi, bremzēja ar motoru, ātrumam pakāpeniski samazinoties. Ātrums tika fiksēts ar radaru "Stalker Dual" no policijas transportlīdzekļa. Pēc sarunas viņam tika pateikts, lai uzgaida, kamēr tiek sastādīts protokols. Gaidīja savā automašīnā un domāja, ka protokolu sastādīs par pārkāpto ātrumu aptuveni 65 km/h. Kad atnesa protokolu, tā saturu neizlasīja, tikai ievēroja, ka par pārkāpumu piemērots sods 400 *euro* un tiesību atņemšana uz 6 mēnešiem. Protokolu nelasīja, jo paļāvās uz inspektora godprātību. Norādīja, ka protokolā norādītais ātrums neatbilst viņa braukšanas ātrumam. Inspektors teica, ka protokolā ir jāparakstās un norādīja, kur uzliekams paraksts. Jautājis, kur protokolā var ierakstīt, ka nepiekrīt protokolā rakstītajam un kā pārsūdzēt, uz ko saņēma atbildi, ka jādodas uz Gaujas ielu,

bet ārkārtas situācijā Gaujas ielā viss esot slēgts un pašam jānoskaidro kā pārsūdzams protokols – lēmums. Pats protokolā atzīmēja, ka piemērotajam sodam nepiekrīt. Papildus inspektora norādītajā brīvajā ailē ierakstīja, ka spīdēja saule un nepamanīja, ka tik ļoti pārkāpj ātrumu.

Par videoierakstu paskaidroja, ka tajā redzamajai nobrauktuvei sākotnēji ir divas joslas, kas pāriet vienā joslā. Videoierakstā redzama paralēli Austuves iela, pa kuru brauc 2 transportlīdzekļi. Viens no viņiem nogriežas, otrs turpina braukt taisni. Pēc brīža, kad parādās transportlīdzeklis pa nobrauktuvi, parādās arī viņa vadītais transportlīdzeklis. Savukārt vēl 2 transportlīdzekļi turpina kustību pa tilta augšpusi. Kā redzams jau no paša videoieraksta sākuma, radars fiksē arī to transportlīdzekļu ātrumu, kas brauc pa tilta augšpusi. Pie inkriminētā ātruma radara mērījuma viņa transportlīdzeklis atradās aiz balsta staba, kura izmērs ir nedaudz lielāks par 2 m, dziļumā par 1,20 m. Pēc iesniegtās radara instrukcijas, radars neuztver signālu caur masīviem objektiem. Lietojot radaru ir jāpārliecinās, ka mērķis ir redzams.

Latvijas APK 289.^{12} panta pirmajā daļā norādītos apstākļus, kas viennozīmīgi ir pamatu iestādes lēmuma atcelšanai - tiesa nekonstatē.

Tiesa, noklausoties sūdzības iesniedzēja paskaidrojumus, pārbaudījusi pierādījumus, izvērtējusi sūdzības pamatojumu un pārsūdzētā iestādes lēmuma motivāciju, atzīst, ka VP RRP KPP 2020.gada 5.maija lēmums Nr. 648 (administratīvā pārkāpuma protokols PG635520) ir atceļams daļā par /pers. A/ sodīšanu par Latvijas APK 149.^{8} panta divdesmitajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu un sūdzības iesniedzēja sūdzība apmierināma.

Tiesa, izvērtējusi VP RRP KPP 2020.gada 5.maija lēmuma motivāciju *(lietas 31.-34.lapa),* secina, ka iestādes pamatojums un lietā esošie pierādījumi nav pietiekami, lai personu sauktu pie atbildības.

Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr. 279 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk tekstā - CSN) 101.punkts nosaka, ka apdzīvotās vietās visu transportlīdzekļu braukšanas ātrums nedrīkst pārsniegt 50 km/h.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka protokolā norādītā laikā un vietā tika veikta ātruma kontrole un šim nolūkam tika izmantota derīga un verificēta ierīce radars Stalker DUAL DSR Nr. DE007355, verificēšanas sertifikāts Nr. E0102V20 *(lietas 13.lapa)*.

Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka sūdzības iesniedzējs 2020.gada 30.martā plkst. 07.58 vadīja transportlīdzekli BMW 525, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ pa Dienvidu tiltu no Bauskas ielas puses, Austuves ielas virzienā.

Lietā ir strīds par to, vai protokolā norādītais ātrums tika fiksēts tieši sūdzības iesniedzēja vadītajam transportlīdzeklim un vai viņa vaina ir pierādīta.

Saskaņā ar LAPK 243.panta jēgu - par pierādīšanas līdzekļiem administratīvā pārkāpuma lietā var kalpot administratīvā pārkāpuma protokols, personas paskaidrojumi, liecinieku liecības, sastādītie ziņojumi, citi dokumenti, kā arī braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces mērījumi, video.

Iestāde, pieņemot lēmumu, ir atzinusi, ka lietā ir šādi pierādīšanas līdzekļi: administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PG635520, /pers. A/ sūdzība, radara atkārtotās verificēšanas sertifikāts Nr. E0102V20, pārkāpuma videoieraksts, policijas darbinieka A.Vaisjūna ziņojums.

Tiesa, izvērtējusi lietā esošos pierādījumus kopsakarā, atzīst, ka /pers. A/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā nav guvusi pierādīta.

Administratīvā pārkāpuma protokolā Nr. PG635520 nostiprināts, ka konkrētā transportlīdzekļa braukšanas ātrums 112 km/h (aprēķinot pieļaujamo radara kļūdu – 108 km/h) fiksēts pie maksimāli atļautā braukšanas ātruma 50 km/h.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.4 pantu noteiktā braukšanas ātruma ievērošanu Valsts policija kontrolē ar šim nolūkam paredzētām mērierīcēm.

No minētās normas izriet, ka likumdevējs braukšanas ātruma kontroli ir izdevis veikt Valsts policijai.

Tiesa konstatē, ka ātruma mērījums veikts ar braukšanas ātruma mērierīci radaru "Stalker Dual DSR" Nr. DE007355. Ar verificēšanas sertifikātu Nr. E0102V20, radars "Stalker Dual DSR" Nr. DE007355 atzīts par derīgu transportlīdzekļu ātruma kontrolei līdz 2021.gada 10.martam. Ātruma mērierīce atbilst likuma „Par mērījumu vienotību" prasībām, kā arī Ministru kabineta 2007.gada 9.janvāra noteikumu Nr. 40 „Noteikumi par valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu sarakstu" un Ministru kabineta 2006.gada 5.decembra noteikumu Nr. 981 „Noteikumi par mērīšanas līdzekļu verificēšanas sertifikātiem un verificēšanas atzīmēm" prasībām.

Tiesa izvērtējusi videoierakstā redzamo, secina, ka lietā pastāv šaubas, ka tieši sūdzības iesniedzējs ir vadījis transportlīdzekli ar fiksēto braukšanas ātrumu 112 km/h.

No videoieraksta redzams, ka mērierīce ieslēgta un strādā "Mērķis" un "Ātrāks" režīmos. Vairāki transportlīdzekļi brauc pa ceļu, kas iet paralēli Dienvidu tiltam un "Mērķis" lodziņā tiek fiksēts ātrums 57 km/h. Pēc brīža videoierakstā uz nobraukuma no Dienvidu tilta parādās vieglais transportlīdzeklis un radars fiksē minētā transportlīdzekļa ātrumu 75 km/h, kurš uzrādās "Mērķis" lodziņā, savukārt "Ātrāks" lodziņā tiek fiksēts ātrums 112 km/h, tad fiksē strauju ātruma samazināšanu. Pēc neilga brīža radara un videokameras redzeslokā parādās transportlīdzeklis BMW.

"Mērķis" lodziņā, kad samazinās fiksētais braukšanas ātrums, "Ātrāks" lodziņā parādās cits ātrums, kas pakāpeniski samazinās.

Tiesa secina, ka "Ātrāks" lodziņā tiek fiksēts laikā, kad uz nobraukuma no Dienvidu tilta brauc lejā divi transportlīdzekļi, turklāt pa otro līmeni kustībā atrodas trešais transportlīdzeklis.

Noskatoties videoierakstu, "Mērķis" un "Ātrāks" lodziņos redzamā braukšanas ātruma izmaiņas attiecībā uz ceļa, kas iet paralēli Dienvidu tiltam braucošajiem transportlīdzekļiem, tiesa secina, ka nav pamata viennozīmīgam apgalvojamam, ka

tieši sūdzības iesniedzēja vadītais transportlīdzeklis ir pieļāvis noteiktā ātruma ierobežojuma pārkāpumu.

Tiesa kritiski vērtē policijas darbinieka A.Vaisjūna ziņojumā norādītos apstākļus, jo šāds ziņojums ir sastādīts tikai pēc sūdzības saņemšanas un nav bijis kā pierādījums administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanai un tajā norādīto apstākļu pierādīšanai.

Tiesa piekrīt sūdzības iesniedzēja sūdzībā norādītam, ka Iestāde nav ievērojusi Latvijas APK 286.panta noteikumus un ir vākti papildus pierādījumi pēc sūdzības iesniegšanas, proti, inspektora ziņojums, kas sastādīts pēc notikuma un radot pamatotas šaubas par tā patiesumu un konkrētā pierādījuma pieļaujamību un ticamību.

VP RRP KPP lēmumā iestāde norādījusi, ka, lai objektīvāk izskatītu lietas materiālus, pieņēma ziņojumu no inspektora A.Vaisjūna. Ziņojums sastādīts 2020.gada 27.aprīlī, kurā norādīts, ka A.Vaisjūns 2020.gada 30.martā, pildīja dienesta pienākumus kopā ar M.Aliku *(lietas 12.lapa)*.

Tiesa uzskata, ka minētais pierādījums nevar būt par pamatu sūdzības iesniedzēja vainas pierādīšanai, jo ar citiem ticamiem pierādījumiem neapstiprinās.

2020.gada 27.aprīļa ziņojumā norādīts, ka sūdzības iesniedzējs ir atteicies skatīties videoierakstu, tāpat arī atteicies rakstīt paskaidrojumu. Sūdzības iesniedzējam tika izskaidrotas viņa tiesības un pienākumi.

Kā norādījusi Latvijas Republikas Administratīvā apgabaltiesa savā 2009.gada 15.decembra spriedumā (lieta Nr. A42499107), ja persona patiešām nav vainīga, tad tā ir ieinteresēta uzreiz tūlīt pēc pārkāpuma sniegt patieso lietas apstākļu izklāstu sīkā paskaidrojumā. Sniegt paskaidrojumus ir personas tiesības, ja viņa tās neizmanto, tad vēlāk vairs nevar atsaukties uz saviem pirmajiem paskaidrojumiem. Vislielākā ticamība ir dodama tieši pirmajiem paskaidrojumiem, kamēr personai vēl nav bijis laika izdomāt sev izdevīgāku versiju.

Tiesa secina, ka sūdzības iesniedzējs nav piekritis administratīvā pārkāpuma protokolā fiksētajam, norādot, ka spīdējusi saule un nav pamanījis protokolā fiksēto ātruma pārkāpumu.

Tiesa secina, ka lietā nav iegūti un nostiprināti ticami parādījumi, kas izslēgtu tiesas saprātīgās šaubas par personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, līdz ar ko ir atceļams iestādes lēmums un lēmums par personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un soda uzlikšanu par Latvijas APK 149.^{8} panta divdesmitās daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu.

Ievērojot to, ka sods /pers. A/ noteikts saskaņā ar Latvijas APK 35.pantu, tiesa atzīst, ka nepārsūdzētajā daļā ir nosakāms sods par Latvijas APK 149.$^{2\,4}$ panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, nosakot sodu minimālās sankcijas ietvaros.

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{12} panta otrās daļas 2. un 4.punktu un 289.^{13} pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Sūdzības iesniedzēja /pers. A/ sūdzību apmierināt.

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka A.Pumpura 2020.gada 5.maija lēmumu Nr. 648 atcelt un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu daļā par *Latvijas APK*149.^{8} panta divdesmitajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu (administratīvo pārkāpumu protokols - lēmums Nr. PG635520).

Daļā par Latvijas APK 149.$^{2\,4}$ panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu noteikt /pers. A/, *personas kods /pers. kods/*, naudas sodu 55 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams no 2020.gada 19.jūnija.

Tiesnese I.Siliņeviča